

Sygn. akt I CSK 1812/22

POSTANOWIENIE

Dnia 13 października 2022 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Dariusz Dończyk

w sprawie z powództwa H. L.
przeciwko Towarzystwu Ubezpieczeń S.A. w W.
o zapłatę,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 13 października 2022 r.,
na skutek skargi kasacyjnej powódki
od wyroku Sądu Okręgowego w Warszawie
z dnia 20 stycznia 2021 r., sygn. akt XXVII Ca 451/19,

- 1) odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,**
- 2) nie obciąża powódki kosztami postępowania kasacyjnego,**
- 3) przyznaje od Skarbu Państwa - Sądu Okręgowego w Warszawie na rzecz adw. M. Z. wynagrodzenie w kwocie 2700 (dwa tysiące siedemset) zł - podwyższone o stawkę podatku od towarów i usług - tytułem nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej powódce z urzędu w postępowaniu kasacyjnym.**

UZASADNIENIE

Określone w art. 398⁴ § 2 wymaganie uzasadnienia w skardze kasacyjnej wniosku o przyjęcie jej do rozpoznania zostaje spełnione, jeśli skarżący wykaże, że w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Cel wymagania przewidzianego w

art. 398⁴ § 2 k.p.c. może być zatem osiągnięty jedynie przez powołanie i uzasadnienie istnienia przesłanek o charakterze publicznoprawnym, które – zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c. - będą mogły stanowić podstawę oceny skargi kasacyjnej pod kątem przyjęcia jej do rozpoznania. Na tych jedynie przesłankach Sąd Najwyższy może oprzeć rozstrzygnięcie w kwestii przyjęcia bądź odmowy przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania. Takie ograniczenie badania skargi kasacyjnej przez Sąd Najwyższy na tzw. przedsądzie ma zapewnić, że przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania ustrojowo i procesowo jest uzasadnione jedynie w tych sprawach, w których mogą być zrealizowane jej funkcje publicznoprawne, a skarga kasacyjna nie stanie się instrumentem wykorzystywanym w każdej sprawie jako kolejny środek zaskarżenia wykorzystywany przez strony do kontroli wydanego przez sąd kolejnej, wyższej instancji orzeczenia, chyba, że z powodu oczywistych uchybień sądu drugiej instancji zachodzi przesłanka określona w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. uzasadniająca przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania.

W skardze kasacyjnej wniesionej od wyroku Sądu Okręgowego w Warszawie z 20 stycznia 2021 r. (sygn. akt XXVIII Ca 451/19) powódka H. L. oparła wniosek o jej przyjęcie do rozpoznania na przesłance określonej przez art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.

Odwołując się do treści wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania stwierdzić należy, że nie zostały przez skarżącą przedstawione wystarczające motywy pozwalające na uznanie, iż skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Wyróżniona w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. przesłanka przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania zachodzi wtedy, gdy zasadność zarzutów podniesionych w skardze kasacyjnej wynika *prima facie*, bez głębszej analizy prawnej. Dotyczy to więc jedynie uchybień przepisom prawa materialnego albo procesowego, zarzucanym sądowi drugiej instancji w skardze kasacyjnej, o charakterze elementarnym polegających w szczególności na oparciu rozstrzygnięcia na wykładni przepisu oczywiście sprzecznej z jednolitą i ugruntowaną jego wykładnią przyjmowaną w orzecznictwie i nauce prawa, na zastosowaniu przepisu, który już nie obowiązywał względnie na oczywiście błędnym zastosowaniu określonego przepisu w ustalonym stanie faktycznym. Do wykazania oczywistej zasadności

skargi powinno wystarczyć jedno konkretne twierdzenie, jedna stanowcza, przekonująca od razu teza, wskazująca racje podważające rozstrzygnięcie poddane krytyce i zaskarżeniu. Na tym właśnie polega „oczywista” zasadność środka zaskarżenia w rozumieniu przyjętym w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z 17 grudnia 2019 r., IV CSK 307/19, nie publ.). Tych elementów nie wykazała strona skarżąca.

W uzasadnieniu wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania z powołaniem się na art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. powódka ograniczyła się do przywołania ogólnej konstatacji, że „Sąd Okręgowy w Warszawie w sposób rażący naruszył wskazane z petitum tak przepisy postępowania, jak i przepisy prawa materialnego przyjmując, iż w niniejszej sprawie zasadne jest oddalenie Powództwa H. L. oraz zasądzenie od niej na rzecz pozwanej zwrotu kosztów postępowania w instancji odwoławczej”. Tak wąskie ujęcie w sferze argumentacyjnej wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania pozbawione jest jakichkolwiek odniesień merytorycznych, które – na etapie przedsądu – wskazywałyby na oczywistą zasadność wniesionego środka zaskarżenia. Ponadto podnieść należy, że uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej z powołaniem się na przesłankę z art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. w powiązaniu z zarzutami wypełniającymi podstawy skargi kasacyjnej (zarzut naruszenia 233 § 1 w zw. z art. 382 k.p.c.) sprowadza się w istocie do niedopuszczalnej ze względu na brzmienie art. 398³ § 3 k.p.c. polemiki skarżącej z oceną dowodów i ustaleniami faktycznymi dokonanymi przez Sąd drugiej instancji. Pozbawione oparcia merytorycznego jest także eksponowanie naruszenia przez skarżącą naruszenia art. 5 k.c. przez Sąd Okręgowy w wyniku zasądzenia od powódki na rzecz pozwanego kwoty 2 700 zł tytułem zwrotu kosztów postępowania. Wbrew sugestii skarżącej, kwestia problemowa objęta przedmiotowym zarzutem nie stanowi domeny regulacji materialnoprawnej (zarzut naruszenia art. 5 k.c.), lecz ma swoje osadzenie w regulacji procesowej dotyczącej sposobu orzekania przez sąd drugiej instancji o kosztach postępowania (art. 102 k.p.c. w zw. z art. 391 § 1 k.p.c.).

Wskazać należy, że Sąd Najwyższy nie dostrzegł, aby w sprawie występowało nieokreślone przez skarżącą zagadnienie prawne. Nie zachodzi

również nieważność postępowania, którą Sąd Najwyższy bierze pod rozważę – w granicach zaskarżenia - z urzędu (art. 398¹³ § 1 k.p.c.).

Z przytoczonych względów należało odmówić przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania (art. 398⁹ § 2 k.p.c.). W przedmiocie kosztów postępowania kasacyjnego orzeczono na podstawie art. 102 k.p.c. w zw. art. 391 § 1 i 398²¹ k.p.c. mając na względzie przedmiot sprawy oraz sytuację majątkową skarżącej. O przyznaniu od Skarbu Państwa – Sądu Okręgowego w Warszawie na rzecz adw. M. Z. wynagrodzenia tytułem nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej powódce z urzędu podwyższonego o kwotę podatku od towarów i usług, na stosowny wniosek, Sąd Najwyższy orzekł na podstawie § 2 w zw. z § 16 ust. 4 pkt 2, § 8 pkt 6 oraz § 4 ust. 2 i 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 października 2016 r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu (tekst jedn. Dz. U. z 2019 r., poz. 18 ze zm.).

[as]